

B.Sc. (Honours) Examination, 2019
Semester-IV (CBCS)
Yogic Art & Science
Skill Enhancing Compulsory Course - Sanskrit (SECC-2)

Time : 2 Hours

Full Marks : 25

Questions are of value as indicated in the margin

Unit - I

1. Write a note on 'वाच्य' / voice in sanskrit grammar with appropriate examples. 5

Or

Change the voice (**any three**)

i) बालकाः पुस्तकं पठन्ति। ii) सत्कर्म क्रियताम् iii) अहं पठामि।

iv) अहोरात्रं पुण्यं कुरु v) सः पठति।

Unit - II

2. Give the resulting forms (**any seven**) : 1×7=7
- √धाव् + शतृस, √वृध् + शानच्, √ज्ञा + तुमुन्, अधि-√इ + तुमुन्, √नम् + क्त्वाच्, आ-√रभ् + ल्यप्,
वि-√ही + ल्यप्, वि-√हा + ल्यप्, √सव् + क्त, √सृज् + क्तवत्, √कृ + तव्य, √दृश् + अनीय,
√श्रु + यत्, √लिख् + तुमुन्, √नी + क्त्वाच्।

Unit - III

3. a) Join the words (Sandhi) **any four** : 1×4=4

योग + आसनम्, यदि + अपि, पतत् + अञ्जलिः, गण + ईशः, महा + ऋषिः मनस् + ईषा,
दिक् + अन्तः, पूर्णः + चन्द्रः।

Or

Disjoin the sandhi (**any four**)

शशाङ्कः, देवेन्द्रः, नद्धम्बुः, भवनम्, प्रतीक्षा, सदैव चिन्मयम्, नरोऽयम्।

- b) Translate into English. 4

श्रीकृष्णः अर्जुनम् उवाच- “हो अर्जुन। इदं शरीरं नश्वरम्, किन्तु आत्मा नित्यः। यथा जीर्णानि
वसनानि विहाय नरः नवानि वस्त्राणि धारयति तथैव जीर्णं देहं परित्यज्य अयम् आत्मा नवदेहं धारयति।

Or

प्राचीनकाले संस्कृतमेव वृहत्तरभारतवर्षस्य राजज्यभाषा लोक-भाषा च आसीत्। तदानीं सर्वे जनाः
संस्कृतमेव व्यवहरन्ति स्म। तथैव च कथयन्ति स्म। न तादृशः कोऽपि भारतीयः आसीत् यः संस्कृतं न
जानाति स्म।

Or

Write a self introduction in sanskrit (Ten sentences)

P.T.O.

(2)

Unit - IV

4. Fill in the blanks with correct words in prackets (**any five**):

1×5=5

- i) — दानं कुर्वन्ति। (दाता, दातरौ, दातरः)
 - ii) आचार्यः — पाठयति। (छात्रान्, छात्राः, छागः)
 - iii) पङ्गुः मन्दं — । (चलसि, चलति, चलामि)
 - iv) माता — भिक्षां ददाति। (भिक्षुकं, भिक्षुकाय, भिक्षुके)
 - v) सीता — सह वनं गतवती। (रामाय, रामस्य, रामेण)
 - vi) रेखा — गच्छति। (पाठशालायां, पाठशालां, पाठशाले)
 - vii) भो — आगच्छ। (रामः, रामे, राम)
 - viii) — नमः। (देवाय, देवं, देवः)
-